

PROGRAM EDUKACYJNY

**„PODGLĄDANIE PRZYRODY
NADMORSKIEJ”**

AUTORZY:
**MAGDALENA BIŃKOWSKA
BARBARA NARAZIŃSKA**

„Starym borom nowe damy imię,
nowe ptaki znajdziemy i wody,
posłuchamy, jak bije olbrzymie
zielone serce przyrody.”

K.J. Gałczyński „Kronika olsztyńska”

I. WSTĘP.

Program edukacyjny „Zielonej Szkoły” dla klas młodszych przeznaczony jest do realizacji na etapie nauczania zintegrowanego w klasach I-III szkoły podstawowej.

Opracowany został na podstawie programu zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej „Z Ekoludkiem w szkole”, Programu wychowawczego Szkoły Podstawowej im. Władysława Umińskiego w Przedczu i Planu pracy szkoły dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej.

Program zawiera treści kształcenia z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, środowiskowej, artystyczno - technicznej, motoryczno – zdrowotnej jak również treści edukacji ekologicznej.

Edukacja ekologiczna jest bardzo ważnym elementem dydaktyczno – wychowawczym współczesnej szkoły. Musi odbywać się na żywo w kontakcie z przyrodą.

W dalszej części programu znajdują się: cele ogólne i szczegółowe, materiał nauczania i przewidywane osiągnięcia ucznia, kontrola osiągnięć uczniów i zakończenie.

Realizację programu proponujemy w formie zajęć „Zielonej Szkoły” – sześciodniowej.

Program jest otwarty i można go uzupełnić według potrzeb i możliwości szkoły, klasy czy grupy uczestniczącej w „Zielonej Szkole”.

II. PROGRAM EDUKACYJNY „ZIELONEJ SZKOŁY” DLA KLAS MŁODSZYCH.

„Zielona Szkoła” na stałe weszła do programu dydaktyczno – wychowawczego w naszej szkole. Zaczęliśmy od północy Polski. Zainteresowało nas szczególnie Morze Bałtyckie i tereny nadmorskie. Zachwycaliśmy się urokami miast nadbałtyckich: Kołobrzegu, Sarbinowa, Gąsek, Mielna, Chłopów, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Pucka, Helu.

W tym roku chcemy na dłużej zagościć w Darłównku, Koszalinie i okolicy. W dalszej perspektywie chcielibyśmy lepiej poznać tereny na zachód od Darłównka.

„Zielone Szkoły” pozwalają ciekawie i bezpośrednio przeżyć spotkanie z przyrodą. Kształtują wśród uczestników prawidłowe postawy i odpowiedni stosunek do świata. Bezpośrednia obserwacja działa silniej, niż najciekawsze opowiadanie nauczyciela w klasie.

To „Zielona Szkoła” stanowi zasób zintegrowanej wiedzy z poszczególnych edukacji. Jednocześnie pozwala uczniowi poprawić stan zdrowia i ogólną sprawność fizyczną.

Ważną sprawą w czasie trwania „Zielonej Szkoły” jest wyrabianie kultury współżycia w grupie, wdrażania do opieki nad młodszymi kolegami oraz do szanowania własności osobistej i społecznej.

Przygotowując taką imprezę dla dzieci, trzeba poświęcić dużo czasu na sprawy organizacyjne, związane z zebraniem uczestników, zgody rodziców, poszukiwania atrakcyjnego miejsca pobytu (turystycznie i cenowo), układaniu programu imprezy wraz z biurem turystycznym.

CELAMI OGÓLNYMI „ZIELONEJ SZKOŁY” SĄ:

- Kształcenie i upowszechnienie wśród uczestników umiejętności obserwacji krajobrazu nadmorskiego;
- Zaszczepienie wrażliwości, szacunku wobec niego oraz odpowiednie korzystanie z niego;
- Propagowanie zasady aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu jako element konieczny dla zdrowia i życia człowieka;
- Kształcenie wartościowych postaw współdziałania w grupie, dbanie o bezpieczeństwo własne i innych;

CELE SZCZEGÓŁOWE WYZNACZONE PRZEZ PŁASZCZYZNY INTEGRACJI TREŚCI KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA:

- Poznanie nadmorskich miejscowości: zabytki, pomniki, stare budowle, legendy i wydarzenia historyczne;
- Poznanie charakterystycznych cech fauny i flory krajobrazu nadmorskiego;
- Wspomaganie zdobywania wiedzy poprzez prowadzenie obserwacji (pogody, horyzontu, widnokregu, wydm itp.);
- Przybliżenie pracy „ludzi morza”;
- Rozwijanie wypowiedzania się w mowie i piśmie – prowadzenie dzienniczka „Zielonej Szkoły” i pisanie pozdrowień;
- Wdrażanie do pisania krótkich sprawozdań z odbytej imprezy;
- Kształtowanie postaw ekologicznych, zapobieganie degradacji środowiska naturalnego;
- Nabywanie umiejętności dbania o swoje zdrowie i higienę ciała;
- Kształtowanie aktywności ruchowej, muzycznej, artystycznej poprzez spacer, zabawy i ćwiczenia ruchowe, gry, konkursy;
- Wyrabianie kultury współżycia w grupie, opieka nad młodszymi kolegami;
- Odpowiedzialne dysponowanie pieniędzmi – właściwe ich rozdysponowanie, umiejętność przeliczania pieniędzy;

III. MATERIAŁ NAUCZANIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO ODBYCIU TURNUSU „ZIELONEJ SZKOŁY”

Cele operacyjne	Zadania	Przewidywane osiągnięcia
1. Poznajemy faunę i florę wybrzeża bałtyckiego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spacer brzegiem Morza Bałtyckiego. <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie roślin wodnych, - znaczenie roślin jako podstawa życia zwierząt, - rozróżnianie zwierząt wodnych i wodno – lądowych, - obserwowanie i nazywanie ryb, - zbieranie i przeliczanie skamielin (zajęcia matematyczno-przyrodnicze), - czystość wód i plaż, 2. Zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego. 3. Całodzienna wycieczka do Słowińskiego Parku Narodowego. 4. Zajęcia edukacyjne „Rośliny i zwierzęta chronione”. 5. Wykonanie przez zespoły dzieci prac z materiałów przyrodniczych zebranych nad morzem. 	<ul style="list-style-type: none"> - umie rozpoznać kilka roślin wodnych, - nazywa zwierzęta wodne i wodno-lądowe, - potrafi prowadzić proste obserwacje, - nazywa i przelicza zebrane skamieliny, - przestrzega czystości wód i plaż, - potrafi się zachować w muzeum, - rozumie znaczenie parku narodowego, - dostrzega znaczenie ochrony roślin i zwierząt, - potrafi wyrazić w różnych formach plastycznych swoje przeżycia, obserwacje;
2. Spotkanie z częścią historii wybrzeża.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiedzanie zamku w Darłowie 	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa i wskazuje miejscowość, w której jest zamek,

	<ul style="list-style-type: none"> - zakup pocztówek, pamiątek (przeliczanie pieniędzy). <ol style="list-style-type: none"> 2. Spacer po Starówce. 3. Zwiedzanie ratusza, bazyliki, latarni morskiej, ORP Fala w Kołobrzegu. 4. Zwiedzanie katedry, Domu Kata, kaplicy zamkowej w Koszalinie. 5. zajęcia edukacyjne „Historia bursztynowego szlaku”. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymieni kilka charakterystycznych eksponatów, - poprawnie posługuje się językiem mówionym i pisanym, - potrafi wskazać kilka cech starego budownictwa, - zna i potrafi wymienić kilka budowli w Kołobrzegu, - zna historię bursztynu;
3. Poznajemy się przez wspólną zabawę i wypoczynek.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabawy integracyjne, gry i konkursy. 2. Opieka starszych kolegów nad młodszymi, <ul style="list-style-type: none"> - kultura współzycia w grupie. 3. Dyskoteka. 	<ul style="list-style-type: none"> - chętnie bierze udział w grach zespołowych i zabawach, - rozumie potrzebę pomocy koledze, - umie zgodnie współpracować w zespole, potrafi zapobiegać chorobom i wypadkom oraz zachowywać się bezpiecznie, - bierze udział w zabawach i tańcach;
4. Przyjemnie spędzamy każdą chwilę na wolnym powietrzu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wycieczki piesze: <ul style="list-style-type: none"> - plażą, lasem, ulicami miast. 2. Ognisko integracyjne połączone z pieczeniem kiełbasek. 3. Gry i zabawy ruchowe na powietrzu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie jak zachować się podczas wycieczki i spacerów, - łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami, - potrafi stopniować wysiłek podczas ćwiczeń fizycznych, - umie rywalizować podczas gier, zabaw ze współzawodnictwem;

<p>5. Poznajemy obszary chronione i ich znaczenie.</p>	<p>1. Zajęcia edukacyjne na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Rola wydmy i falochronów”, - „Rodzaje obszarów chronionych”, - „Wpływ człowieka na odpowiednie korzystanie ze środowiska naturalnego”, - „Zapoznanie z regulaminem Słowińskiego Parku Narodowego”. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie rolę wydmy i falochronów w ochronie wybrzeża, - prowadzi proste obserwacje przyrodnicze na podstawowym poziomie, analizuje, wnioskuje, - zna proste działania, które mogą wykonać dzieci, aby chronić przyrodę, - wie jak zachować się w parku narodowym;
<p>6. Obcowanie ze środowiskiem przyrodniczym. Kształtowanie postaw ekologicznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wycieczki piesze jw. 2. Budowanie zamków z piasku na plaży. 3. Obserwowanie i malowanie „Zachodu Słońca nad morzem”. 4. Obserwacja horyzontu, widnokregu ze szczytu latarni morskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że plaży nie wolno zaśmiecać, - potrafi przedstawić środkami plastycznymi zjawisko „Zachodu Słońca nad morzem”, - wie i rozumie znaczenie pojęć: widnokrug, horyzont itp.

IV. KONTROLA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW: (po odbytej imprezie).

Program zakłada, że uczestnik „Zielonej Szkoły” po jej odbyciu powinien umieć, rozumieć i przyswoić sobie jak umiejętnie korzystać ze środowiska przyrodniczego.

Ważnymi narzędziami do zbadania osiągniętych umiejętności będą:

- dzienniczek uczestnika „Zielonej Szkoły”,
- testy,
- prace plastyczne,
- krzyżówki.

V. ZAKOŃCZENIE.

Świat przyrody i nauki w nauczaniu zintegrowanym to dobra scena dla aktywności przygotowującej do przyswajania większej liczby faktów i bardziej złożonych umiejętności intelektualnych w klasach starszych.

„Zielona Szkoła” wzbogaca wiedzę o zabytkach i pięknie polskich krajobrazów. Łączy zdobywanie samodzielności z nauką przez obcowanie z przyrodą i obserwacja pracy ludzi.